

سند چشم انداز
جمهوری اسلامی ایران

بخش پنجم

فهرست مطالب

۳.....ارزیابی شاخص های توسعه علم و فناوری

۳.....ارزیابی شاخص های اقتصادی و رقابت پذیری

۴.....ارزیابی عملکرد تحقق سند چشم انداز

۴.....سند های چشم انداز ایران و ترکیه

۴.....بررسی سند چشم انداز ایران

۵.....الزامات تحقق سند چشم انداز

ارزیابی شاخص‌های توسعه علم و فناوری

- ✓ شاخص ارتباطات و فناوری اطلاعات (ICT)
- ✓ شاخص توسعه ارتباطات و فناوری اطلاعات (IDI)
- مشتمل بر آمادگی ICT، شدت ICT و اثرات ICT
- ✓ شاخص آمادگی شبکه (NRI)
- ✓ شاخص جهانی توسعه دولت الکترونیکی (EGDI) – E-Government Development Index
- ✓ هزینه‌های تحقیق و توسعه اقتصاد دانش بنیان (KEI)

ارزیابی شاخص‌های اقتصادی و رقابت پذیری

- ✓ شاخص رقابت‌پذیری (GCI)
- متشکل از ۱۲ رکن در قالب ۳ زیر شاخص الزامات اساسی، افزایش دهنده‌های کارایی و عوامل نوآوری و تکامل
- ✓ فضای کسب و کار
- ✓ شاخص بهره‌وری نیروی کار
- ✓ شاخص بهره‌وری انرژی
- ✓ سرمایه‌گذاری و پس‌انداز
- ✓ مالیات
- ✓ سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI)
- ✓ تولید ناخالص داخلی سرانه

✓ توزیع درآمد

ارزیابی عملکرد تحقق سند چشم انداز

✓ اجرای نامناسب برنامه های چهارم و پنجم توسعه در طی سالهای ۹۲-۱۳۸۴ باعث شد تا علیرغم روند فزاینده قیمت های نفت خام و درآمدهای حاصل از صادرات نفت خام تا سال ۱۳۹۰، رشد اقتصادی و رشد تشکیل سرمایه ثابت ناخالص داخلی در مسیر نزولی قرار گرفته و نرخ تورم روندی فزاینده را طی کند.

✓ رشد تشکیل سرمایه ثابت ناخالص داخلی در سالهای ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ به ۲۳,۸- درصد و ۶,۹- درصد و رشد تولید ناخالص داخلی به ۶,۸- درصد و ۱,۹- درصد کاهش و نرخ تورم در سال ۱۳۹۲ به ۳۴,۷ درصد افزایش یافت. تحولات نامناسب شاخص های کلان اقتصادی به خصوص نرخ های رشد اقتصادی ۶,۶- درصد و ۱,۹- درصدی بدین ترتیب در مسیر حرکت کشور به سمت اهداف سند چشم انداز مانع ایجاد شد.

سند های چشم انداز ایران و ترکیه

✓ برای رشد تولید ناخالص داخلی در سالهای باقیمانده از سند چشم انداز سه سناریوی ذیل در نظر گرفته شده است:

- سناریوی اول: فرض تداوم رشد اقتصادی دو کشور ایران و ترکیه بر اساس عملکرد دوره ۲۰۰۰-۲۰۰۷
- سناریوی دوم: فرض تداوم رشد اقتصادی دو کشور ایران و ترکیه بر اساس عملکرد دوره ۲۰۰۹-۲۰۱۵
- سناریوی سوم: فرض تداوم رشد اقتصادی هر دو کشور بر اساس عملکرد دوره ۲۰۰۵-۲۰۱۵

بررسی سند چشم انداز ایران

✓ کشور ایران از نقاط قوت متعددی برای تحقق اهداف سند چشم انداز برخوردار است که از آنجمله می توان به برخورداری از انباشت سرمایه انسانی و نیروی کار متخصص، نسبت بالای جمعیت جوان در دوران سند

چشم‌انداز، برخورداری از منابع طبیعی غنی و منابع انرژی‌های تجدیدپذیر و تجدیدناپذیر، برخورداری از زیرساخت‌های فیزیکی و اقتصادی مناسب و موقعیت راهبردی منطقه‌ای برخوردار است.

✓ سابقه روندهای رشد اقتصادی در کشور نیز نشان می‌دهد که تحقق نرخ‌های رشد اقتصادی فراتر از ۱۰ درصد در اقتصاد ایران ممکن است.

الزامات تحقق سند چشم‌انداز

✓ همراستایی و همسوسازی و برقراری ارتباط کمی و کیفی برنامه‌های پنج‌ساله و بودجه‌های سالیانه با سند چشم‌انداز

✓ رصد تغییرات محیطی داخلی و خارجی

✓ رصد تغییرات در شاخص‌های عملکرد اصلی کشور

✓ کنترل فرایند قانون-گذاری و برنامه-ریزی در کشور با هدف عدم مغایرت با چشم‌انداز

✓ سازگاری ماموریتها با اهداف سند چشم‌انداز

✓ ثبات محیط اقتصاد کلان و اصلاح و تصویب مقررات و قوانین ناظر بر بهبود فضای کسب و کار

✓ ایجاد آرامش سیاسی، اجتماعی در محیط داخلی و تعامل سازنده با محیط خارجی.

✓ حمایت سیاسی و قضایی از حقوق مالکیت و تولید ثروت قانونی.

✓ بهبود میزان درجه آزادی و باز بودن اقتصاد کلان.

✓ توسعه نظام مالی در اقتصاد ایران (بانک، بورس و بیمه)

✓ تسهیل دسترسی به فناوری‌های مورد نیاز.

✓ فراهم آوردن زیرساخت‌های ارتباطی، اطلاعاتی، حقوقی، علمی و فناوری مورد نیاز.

- ✓ اصلاح و بازنگری در قوانین کار به منظور انعطاف‌پذیری نیروی کار.
- ✓ ارائه مستمر اطلاعات اقتصادی به صورت شفاف و منظم به جامعه.
- ✓ تقویت و توسعه نظام استاندارد ملی.
- ✓ اصلاح نظام آماری و اطلاعاتی و پایش ملی کشور.
- ✓ تقویت فضای رقابت و انحصارزدایی از اقتصاد و تسهیل شرایط ورود به بازار و خروج از آن.
- ✓ تکیه بر بخش‌های تعاونی و خصوصی به عنوان نیروی محرکه اصلی توسعه ملی و تسريع در اجرای همه‌جانبه سیاست‌های اصل ۴۴ و توانمندسازی آحاد جامعه.
- ✓ ارتقای کارآمدی، سلامت، استقلال و روزآمد بودن قوه قضائیه برای پشتیبانی از حقوق فردی و اجتماعی، احقاق حق، گسترش عدل، آزادی‌های مشروع، توسعه امنیت اجتماعی، اقتصادی، دستیابی سریع و آسان مردم به محاکم و اجرای صحیح و بدون تبعیض قوانین و اجرای سیاست‌های کلی نظام در خصوص امنیت قضایی
- ✓ تقویت و توسعه فراگیر زیرساخت‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT)، شبکه‌های ارتباطی و سایر زیربناهای کشور